

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 113. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848309280/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

som helst man træder ind i en af de gamle Købmandsgaarde. Det er som om de graanede Trævægge alle er imprægnerede med denne ubestemmelige Blanding af Saltlage og Vin, Korn og Sirup, Tran og Kardemomme.

„Ilde lugter den Kræmmerstue“, synger Dyveke i Drachmanns kendte Sang. Det mente nu hun. Hun var en ung og smuk Ekspeditrice, som Kronprinsen gjorde sin blodrige Kur til. Men Købmandens Næse kildres af Varernes vidtløftige Lugt. Det er Handelsbyens Aande, Alverdens Aroma, koncentreret paa en Brygge ved Nordhavet.

Og bag ved Kardemommen lugter jo den salte Sø med de Tusinder af tilbagelagte Kvartmil, Handelsskibenes evige Køl vand, trukket ved Hjælp af Aarer, Sejl, Damp og Motor. Bergen var alle Dage et Hul, men med et Udsyn som ingen anden By i Norden. Dens Navn var kendt i alle Havne. „Bergen og de andre Pladser i Danmark og Norge“ noterede man i det syttende Aarhundrede paa Amsterdams Børs. København var Residentz-Staden, kongelig og kedelig, indtil *Ludvig Holberg* fra Bergen som en frisk Brise kom med Tidens nye Tanker. Endnu er hans Fødeby Byen med de store udenlandske Forbindelser, Skibsredernes By, *Chr. Michelsens* og *Mowinckels* By. I Bergens Havn løber flere Dampskibsruter sammen end noget andet Sted i Norge. Her er endnu Landets Udfaldsport mod Verden, larmende af Dampspil og Kraner, Losning og Ladning.

Om man kunde tømme Vaagen for Vand og se Bærmen af et Aar tusindes Handel og Vandel! En Geologi af Købmandsskab har opbygget denne By og formet dens Ansigt. Det er ungt og gammelt, nordisk og fremmedartet. Det er ravnekrogsagtigt, det er verdenskløgt, og desuden meget mere.

Bergens *Vaag* er vel saa stor som Sortedamssøen. Men ikke nogen Fugledam. Den er fuld af Skibe. De ligger tykt langs begge Bredder. Inderst inde, i *Vaagsbunden*, er Fisketorvet, hvor hver Morgen mange Tusind Mennesker mødes med endnu flere Tusind raat lug-